

**सन २०१०-२०११ करिता १००% केंद्र पुरस्कृत
नदीखोरे प्रकल्प योजनेतर्गत नविन मंजूर
प्रकल्पांसाठी निधी वितरित करण्याबाबत.....**

**महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्णय क्र. नखोप्र-२०१०/प्र. क्र. १८/जल-८,
मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२
दिनांक : २५ मार्च, २०११**

वाचा :

- १) शासन निर्णय, ग्रा.वि. व ज. वि. क्र. नखोप्र -२०१०/प्र.क्र.१८/जल-८, दि. १८ ऑगस्ट, २०१०.
- २) शासन निर्णय, ग्रा.वि. व ज. वि. क्र. नखोप्र -२०१०/प्र.क्र.१८/जल-८, दि. ३१ ऑगस्ट, २०१०.
- ३) शासन निर्णय, ग्रा.वि. व ज. वि. क्र. केपुयो १०१०/प्र.क्र.६९/जल-८, दि. ४ ऑक्टोबर, २०१०.
- ४) शासन निर्णय, ग्रा.वि. व ज. वि. क्र. केपुयो १०१०/प्र.क्र.६९/जल-८, दि. २ नोव्हेंबर, २०१०.
- ५) केंद्र शासन, कृषि मंत्रालय पत्र क्र. F No.४-१९/२००७-NRM-१, दि. १५ मार्च, २०१०.
- ६) केंद्र शासन, कृषि मंत्रालय पत्र क्र. F No.४-१९/२००७-NRM-१, दि. ३ मार्च, २०११.
- ७) केंद्र शासन, कृषि मंत्रालय पत्र क्र. No.६-६/२०१०-MM, दि. ८ मार्च, २०११.
- ८) कृषि व पदुम विभागाचे पत्र क्र.केपुयो १००९/प्र.क्र.५७/१०/२(ए), दिनांक ९ मार्च, २०११.
- ९) संचालक (मृदसंधारण), पुणे यांचे पत्र क्र.मृदस/नखोप्र/अनुदान/मृद-२/ ७८३ /११, दिनांक १७ मार्च, २०११.

प्रस्तावना :

जमिनीची अतिधूप झाल्याने मोठ्या पाटबंधारे प्रकल्पाच्या जलाशयामध्ये गाळ साठून जलसिंचन प्रकल्पाचे अस्तित्व धोक्यात येऊ नये म्हणून जलसिंचन प्रकल्प क्षेत्रातील जमिनीची धूप थांबविण्याच्या दृष्टीकोनातून सन १९९३-९४ पासून नदी खोरे प्रकल्प ही १००% केंद्र पुरस्कृत योजना पाणलोट विकासाच्या माध्यमातून राबविण्यात येत आहे. जमिनीची धूप थांबविण्याबरोबरच जमिनीची उत्पादन क्षमता वाढविणे आणि जमिनीचा ओलावा टिकविण्याची क्षमता वाढविणे ही सदर योजनेची प्रमुख उद्दीष्टे आहेत. नदी खोरे प्रकल्प ही योजना सरदार सरोवर, उकाई प्रकल्प, दमणगंगा, नागार्जुनसागर व पोचमपाड या आंतरराज्य प्रकल्प क्षेत्रात राज्यातील नंदुरबार, नाशिक, पुणे, सातारा, कोल्हापूर, सांगली, सोलापूर, अहमदनगर, औरंगाबाद, बीड, जालना, उस्मानाबाद आणि नांदेड या जिल्ह्यामध्ये राबविण्यात येत आहे.

२. उपरोक्त योजनेतर्गत निवडण्यात आलेल्या एकूण २२६ पाणलोटपैकी ११ व्या पंचवार्षिक योजनेत सन २०१०-११ पर्यंत एकूण १७५ पाणलोट पूर्ण करण्यात आले असून उर्वरित ५१ पाणलोट सन २०११-१२ मध्ये पूर्ण होणार आहे. आता संदर्भाधिन क्र. ६ वरील दिनांक ०३ मार्च, २०११ च्या पत्रान्वये केंद्रिय कृषि मंत्रालयाकडून नविन ३७ पाणलोटस मान्यता देण्यात आली आहे आणि त्यांच्या उपचाराकरीता संदर्भाधिन क्र.७ वरील दिनांक ८ मार्च, २०११ च्या पत्रान्वये रु. २०.०० कोटी (रु. वीस कोटी) निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. त्यानुसार सदर निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :

नदीखोरे योजनेतर्गत सन २०१०-११ या वर्षासाठी वर्क प्लॅन अंतर्गत रु. ५००.०० लाखाच्या कार्यक्रमास केंद्र शासनाने मंजूरी दिली होती. त्यास अनुसरून वर नमूद दिनांक १८ ऑगस्ट, २०१० च्या शासन निर्णयान्वये सदर निधी

वितरीत करण्यात आला आहे. त्यानंतर रु. ७८७.४५ लाख अर्खचित निधी खर्च करण्यास केंद्र शासनाने मंजूरी दिल्यानंतर दिनांक ४ ऑक्टोबर, २०१० च्या शासन निर्णयान्वये या योजनेसाठी वाढीव रु. ७८७.४५ लाख निधीच्या कार्यक्रमास मंजूरी देण्यात आली असून तेव्हा निधी वितरीत करण्यात आला आहे. हा निधी या योजनेतर्गत निवडण्यात आलेल्या ५३ अपूर्ण पाणलोटान्वर तसेच वर नमूद केंद्र शासनाच्या दिनांक १५ मार्च, २०१० च्या पत्रान्वये मंजूरी देण्यात आलेल्या नविन ८ पाणलोटान्वर खर्च करण्यास मंजूरी देण्यात आली आहे. केंद्र शासनाच्या कृषि मंत्रालयाने त्यांच्या वर नमूद दिनांक ३ मार्च, २०११ च्या पत्रान्वये नदीखोरे प्रकल्प योजनेतर्गत ३७ नविन पाणलोटान्वर मंजूरी दिली असून या पाणलोटान्वर त्यांच्या वर नमूद दिनांक ८ मार्च, २०११ च्या पत्रान्वये रु. २०.०० कोटी निधी वितरीत केला आहे. त्यास अनुसरून सोबतच्या विवरणपत्र १ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे नविन ३७ पाणलोटान्वर रु. २०.०० कोटी निधी वितरीत करण्यास शासन मंजूरी देत आहे. हा निधी खर्च करण्यासाठी आयुक्त (कृषि) यांच्या अधिनस्त ठेवण्यात येत आहे. त्यांनी सदर निधी वितरीत करून केंद्र शासनाचे पत्र क्र.४-३६/२००८ NRM-I, दिनांक ३० जुलै, २००८ च्या पत्रान्वये निर्गमित करण्यात आलेल्या मार्गदर्शक सूचनांच्या अधिन राहून या पाणलोटान्वर खर्च करण्यासंबंधीच्या सूचना संबंधितांना द्याव्यात.

२. प्रस्तुत शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येत असलेला रु. २०.०० कोटी (रु.वीस कोटी) निधी सोबतच्या विवरणपत्र-१ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे पाणलोटनिहाय वितरीत करण्यास आयुक्त (कृषि) यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. आयुक्त (कृषि) यांनी शासन निर्णयान्वये पाणलोट निहाय वितरित केलेला निधी संबंधित जिल्ह्यांना उपलब्ध करून देताना केंद्र शासनाने विहित केलेल्या आवश्यक मार्गदर्शक सूचना निर्गमित कराव्यात. सदर निधी संगणक वितरण प्रणालीवर उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. चालू आर्थिक वर्षाचा अल्पावधी लक्षात घेता संगणक वितरण प्रणालीवर संबंधितांना सदर तरतूदी तात्काळ उपलब्ध होतील याबाबतची दक्षता आयुक्त (कृषि) यांनी घ्यावी. या बाबतचा भौतिक आणि आर्थिक प्रगती अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासन व राज्य शासनास सादर करावे. तसेच यासंबंधीचा मासिक खर्चाचा प्रगती अहवाल पुढील महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत शासनास सादर करावा.

३. या प्रित्यर्थचा चालू आर्थिक वर्षातील खर्च सन २०१० - ११ च्या अंदाजपत्रकामध्ये " मागणी क्र. एल - ७, ४४०२ -मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च १०२-मृदसंधारण, (०१) राज्य योजना - पंचवार्षिक योजनेतर्गत योजना - (०१) (१२) आंतरराज्य नदीखोरे प्रकल्पाच्या क्षेत्रातील मृदसंधारण कार्यक्रम (१००% केंद्र पुरस्कृत)(४४०२ १०५९) ५३, मोठी बांधकामे " या लेखाशिर्षाखाली मंजूर असलेल्या तरतूदीतून भागविण्यात यावा आणि त्याच लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

४. हा शासन निर्णय केंद्रीय कृषि मंत्रालयाचे संदर्भाधीन पत्र दिनांक ८ मार्च, २०११ तसेच कृषि विभागाचे संदर्भाधीन पत्र दि.९ मार्च, २०११ आणि वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. १३५/व्यय-१५, दि.१५/३/२०११ व अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३२४ / २०११/ अर्थसंकल्प - १७, दि.२५/३/२०११ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०११०३२५१६१६ ३९ ००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वि. रा.ठाकूर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा.मंत्री (जलसंधारण) यांचे खाजगी सचिव,

मा.राज्यमंत्री (जलसंधारण) यांचे स्वीय सहाय्यक,

मा.उपाध्यक्ष, जलसंधारण सल्लागार परिषद यांचे स्वीय सहाय्यक,

मा.मुख्य सचिव यांचे सचिव,
आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय ,पुणे -४११ ००१.
संचालक (मृदसंधारण), कृषि आयुक्तालय , पुणे-४११ ००१
मुख्य कार्यकारी अधिकारी, वसुंधरा पाणलोट विकास यंत्रणा,
सर्व संचालक/सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, पुणे.
महालेखापाल -१/२, महाराष्ट्र राज्य ,मुंबई/नागपूर . (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता)
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
निवासी लेखापरीक्षा, अधिकारी, मुंबई.
विभागीय कृषि सहसंचालक, पुणे, नाशिक, औरंगाबाद.
जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी, सोलापूर, अहमदनगर, जालना.
जिल्हा कोषागार अधिकारी, सोलापूर, अहमदनगर, जालना.
विभागीय वन अधिकारी, पुणे, नाशिक, औरंगाबाद.
नियोजन विभाग / वित्त विभाग / जलसंपदा विभाग, मंत्रालय , मुंबई
अवर सचिव (२-अ) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय , मुंबई.
सर्व कार्यासन अधिकारी, ग्रा.वि.व ज.सं.विभाग, मंत्रालय,मुंबई.
जल-८ (निवडनस्ती) ग्रा.वि.व ज.सं.विभाग, मंत्रालय,मुंबई.

शासन निर्णय, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग क्र. नखोप्र-२०१०/प्र.क्र.१८/ जल-८, दिनांक २५ मार्च, २०११ चे सहपत्र.

केंद्र पुरस्कृत नदी खोरे प्रकल्प योजना सन २०१०-११

सन २०१०-११ या वर्षात नव्याने मंजुरी प्राप्त पाणलोटाना वितरित करण्यात येत असलेला निधी

(रु. लाखात)

अ. क्र.	प्रकल्प	जिल्हा	तालूका	पाणलोट क्र.	प्रकल्प मूल्य	प्रकल्पातील उपचाराचे क्षेत्र (हेक्टर)	वितरित करण्यात येत असलेला निधी
१	पोचमपाड	औरंगाबाद	खुल्ताबाद	Jc 6h	२६९.२९	२६९५	३१.०४
२		औरंगाबाद	खुल्ताबाद	Pv 7k	३२४.४५	२७११	३७.३९
३		औरंगाबाद	औरंगाबाद	Ja 4m	३८५.६६	३२८५	४४.४५
४		औरंगाबाद	वैजापूर	Jd 2n	४४०.३१	४४०४	५०.७५
५		औरंगाबाद	वैजापूर	Jd 2p	२४९.२३	२१५५	२८.७२
६		औरंगाबाद	कन्नड	Jc 8n	१५५.७६	१९६६	१७.९५
७		औरंगाबाद	कन्नड	Jc 7c	४००.८	३४४०	४६.१९
८		औरंगाबाद	कन्नड	Jc 7r	३२२.७७	२३५१	३७.२०
एकूण औरंगाबाद जिल्हा					२५४८.२७	२२९२७	२९३.६९
९	नागार्जुनसागर	सातारा	कराड	Ap 9g	५९०.६४	४९२२	६८.०७
१०		सातारा	कराड	Ap 9d	५२४.७१	४३४६	६०.४७
११		सातारा	कराड	Ap 7c	६७३.०६	५७३७	७७.५७
१२		सातारा	कराड	Ap 9c	८६१.६	७१८०	९९.३०
१३		सातारा	जावळी	Ap 10m	३८७	३२२५	४४.६०
१४		सातारा	जावळी	Ap 10r	४९४.०४	४०९२	५६.९४
१५		सातारा	सातारा	Ap 10c	५४३.३६	४५२८	६२.६२
१६		सातारा	सातारा	Ap 9l	६७९.३२	५६६१	७८.२९
१७	सातारा	खटाव	Ap 4x	२१५.८९	१८००	२४.८८	
एकूण सातारा जिल्हा					४९६९.६२	४१४९१	५७२.७६
१८	नागार्जुनसागर	सांगली	जत	Am 1h	६१७.९०	५१०५.००	७१.२१
१९		सांगली	जत	Am 2g	४५४.६५	३७५८.००	५२.४०
२०		सांगली	जत	Am 5n	८८२.२६	७२९५.००	१०१.६८
२१		सांगली	जत	Am 1f	६८७.२६	५६४२.००	७९.२१
एकूण सांगली जिल्हा					२६४२.०७	२१८००	३०४.५१
२२	नागार्जुनसागर	सोलापूर	मंगळवेढा	Am 2h	४२३.९६	३५३३	४८.८६
२३		सोलापूर	मंगळवेढा	Am 2j	७८९.९२	६५८१	९१.०४
२४		सोलापूर	मंगळवेढा	Am 2l	४१४.८४	३४५७	४७.८१
२५		सोलापूर	सांगोला	Am 6a	६७७.०४	५६४२	७८.००
२६		सोलापूर	करमाळा	An10e	४८९.५५	३९३२	५६.४२
२७		सोलापूर	करमाळा	An 10f	५२१.९३	४१९९	६०.१५
एकूण सोलापूर जिल्हा					३३१७.२४	२७३४४	३८२.२९
२८	पोचमपाड	जालना	भोकरदन	Pw 5f	४७०.७७	३८००	५४.२६
२९		जालना	भोकरदन	Pw 4r	४०३.५८	३३००	४६.५१
३०		जालना	भोकरदन	Pw 5c	४३२.७२	३५००	४९.८५
३१		जालना	भोकरदन	Pw 4p	४३९.४९	३६३०	५०.६५
३२		जालना	भोकरदन	Pw 3w	३७१.७७	३०००	४२.८५
३३		जालना	भोकरदन	Pw 3v	४३२.५४	३४८५	४९.८३
३४		जालना	भोकरदन	Pw 3s	५०७.४८	४१४०	५८.४९
३५		जालना	भोकरदन	Pv 4a	३५३.४	२९००	४०.७३
३६	जालना	भोकरदन	Pw 4s	३२२.०५	२६००	३७.१२	
एकूण जालना जिल्हा					३७३४	३०३५५	४३०.२९
३७	पोचमपाड	बोड	वडवणी	Pn 3c	१४२.८०	११९०	१६.४६
एकूण बोड जिल्हा					१४२.८०	११९०	१६.४६
एकूण					१७३५३.८०	१४५१०७	२०००.००

लीटिड